T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 880
KARAR NO : 2019 / 118
KARAR TR : 25.2.2019

ÖZET : OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünün özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu ve özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılacağı gözetildiğinde; Davacı şirket tarafından anılan Müdürlüğüne karşı açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

-

Davacı : Total Oil Türkiye A.Ş.
Vekilleri : Av. İ. B. -Av. M. Al.
Davalı : OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü
Vekilleri : Av. H.İ.K., Av.M.K.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkil şirket tarafından, Ostim OSB Bağdat Caddesi No: 375 Yenimahalle-Ankara adresinde bulunan taşınmazı, herhangi bir yasal dayanağı olmadan işgal etmekte olan, dava dışı Z. Akaryakıt Gıda Petrol Ürünleri Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından kullanılan GSM İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı'nın herhangi bir kamu kuruluşunda ve bilhassa Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda kullanılmaması için gerekli yazışmaların yapılması ve ilgili ruhsatın taraflarına devri için gerekli evrakın kendilerine bildirilmesi istemiyle 29.06.2018 tarihli dilekçe ile, 02.07.2018 tarihinde yaptıkları başvurunun; davalı Ostim Organize Sanayi Bölge Müdürlüğünce; 06.07.2018 tarih, 3328 sayı ile ve "İşyerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının mevcut olduğunu, yasa ve Yönetmelikler gereğince iptal edilmesini gerektiren bir durumun tespit edilemediğini, taşınmazdaki kiralamaya ilişkin ihtilafların mal sahibi ile aranızda çözümlenmesi gerektiğini bilgilerinize rica ederiz." gerekçesiyle reddedildiğini, kararın haksız ve hukuka aykırı olduğunu ifade ederek; Ostim Organize Sanayi Bölge Müdürlüğünün 06.07.2018 tarihli, 3328 sayılı kararın iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili, süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde 4562 sayılı Kanunun 5/1. maddesinden söz ederek, Kanunda özel hukuk tüzel kişisi olduğu tanımlanan Organize Sanayi Bölgesinin aleyhine açılacak davaların adli yargı yerinde görüleceği, bu sebeple davanın yargı yolu nedeniyle reddine karar verilmesini talep ederek, görev itirazında bulunmuştur.

ANKARA 15. İDARE MAHKEMESİ : 5.10.2018 gün ve E:2018/1906 sayı ile, "(…) 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun 5/1 maddesinde, Organize Sanayi Bölgelerinin özel hukuk tüzel kişiliğini haiz olduğu düzenlenmiş; 4/6 maddesinde, "Yürürlüğe giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır. " hükmüne yer verilmiştir.

İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri olduğu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

İdare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşları dışında, kanunla verilen yetkiye istinaden özel hukuk tüzel kişileri tarafından da idare hukukunun ilke ve kuralları çerçevesinde idari işlem niteliğinde işlemler yapılabilmektedir.

Olayda; uyuşmazlığın işyeri açma ve çalışma ruhsatı (ruhsatın kullandırılmaması ve devri) ile ilgili olduğu, Organize Sanayi Bölgelerinin özel hukuk tüzel kişiliğini haiz olmakla birlikte, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarıyla ilgili görev ve yetkilerinin idare hukukunun ilke ve kurallarına tabi olduğu, ruhsat harçlarını ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına tahsil ettikleri dikkate alındığında, Organize Sanayi Bölgeleri tarafından bu konuda tesis edilen işlemlerin idari nitelik taşıdığı ve aynı konuda belediyelerin ve il özel idarelerinin tesis ettiği işlemlerde olduğu gibi idari yargı denetimine tabi olması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davalı tarafın görev itirazının reddine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 12. maddesi uyarınca bu kararın tebliğ tarihinden başlayarak (15) gün içinde uyuşmazlık çıkarılmasını istemeye yetkili Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına sunulmak üzere iki nüsha dilekçe ile Mahkememize

başvurulabileceği hususunun davalı idareye duyurulmasına…" demek suretiyle görevlilik kararı vermiştir.

Davalı vekili tarafından süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine, dilekçe dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: "(.25)77 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Öte yandan, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3/b maddesine göre organize sanayi bölgeleri "... Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dahilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla; sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dahilinde gerekli idari, sosyal ve teknik altyapı alanları ile küçük imalat ve tamirat, ticaret, eğitim ve sağlık alanları, teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dahilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgelerini," ifade etmektedir. Aynı Kanunun 5/1 maddesinin "OSB, müteşebbis heyetin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri (...) yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir." hükmü ve 8. maddesinde geçen, "Yönetim kurulu, müteşebbis heyetin en az dördü kendi üyeleri arasından olmak üzere seçeceği beş asıl, beş yedek üyeden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri iki yıl için seçilir./ Yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Yönetim kurulu en az ayda iki defa toplanır ve toplantı salt çoğunluk ile yapılır. Geçerli bir mazereti olmadan üst üste yapılan üç toplantıya veya mazereti olsa dahi altı ay içinde yapılan toplantıların en az yarısına katılmayan üyeler üyelikten çekilmiş sayılırlar. Kararlar salt çoğunlukla verilir. Oyların eşitliği halinde başkanın oyuna itibar edilir./Yönetim kurulu; kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemeler ile müteşebbis heyetin kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir." şeklindeki hükümler karşısında, organize sanayi bölgeleri yönetimlerinin özel hukuk tüzel kişiliği olduğu tartışmasızdır.

Yine anılan Kanunun 25/5. maddesine göre de organize sanayi bölgelerinin organları ile ilgili olarak Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlerin organları ile ilgili hükümlerinin kıyasen uygulanacağı hükmü bulunmaktadır.

Yapılan inceleme sonucunda, OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğünün, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulduğu anlaşılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi içinde faaliyet gösteren davacı şirketin, başka bir şirkete ait işyeri açma ve çalışma ruhsatının kamu kuruluşlarında kullanılmaması için gerekli yazışmaların yapılması yönündeki talebinin reddine ilişkin işlemin iptaline dair davanın özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin; 03/03/2014 tarihli ve 2014/60-156 E.-K. sayılı; 08/04/2013 tarihli ve 2012/442 E., 2013/485 K. sayılı ve 15/02/2016 tarihli ve 2016/21-58 E.-K. sayılı emsal kararlarında da bu hususların vurgulandığı görülmektedir.

KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine …" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 10. ve 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "(…)Kamu kurum ve kuruluşları dışında, yasayla görevli ve yetkili kılınan özel hukuk tüzel kişileri de, üstlendikleri kamusal faaliyetler çerçevesinde idare hukuku alanında idari işlemler tesis edip, idari eylemler yapabilmektedirler. Anılan özel hukuk tüzel kişileri, bir yandan statüleri gereği özel hukuk alanında tasarrufta bulunurken, bir yandan da yasalarla tanımlanan idari işlevleri, idare hukukunun ilke ve kuralları çerçevesinde idari işlemler ve idari eylemlerle yerine getirmektedirler.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3'üncü maddesinin (h) bendinde, "Organize Sanayi Bölgesi (OSB): Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dahilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dahilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dahilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgeleri," şeklinde tanımlanmış; 4'üncü maddesinin ilk fıkrasında, "OSB, yer seçimine ilişkin yönetmeliğe göre uygun görülen yerlerde Bakanlığın onayı ile kurulur.", aynı maddenin 14'üncü fıkrasında da, "Yürürlüğe giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır."; 5'inci maddesinde "OSB, müteşebbis heyetin veya genel kurulun vereceği karar üzerine yönetim kurulunun başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir. OSB; kamulaştırma işlemlerini Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yaptırabilir. OSB adına kamulaştırma yapacak idare, 2942

sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca oluşturacağı kıymet takdir ve uzlaşma komisyonlarında OSB'den en az bir üyenin görevlendirilmesini ister. Tanınacak süre zarfında görevlendirme yapılmaması hâlinde, ilgili idare, komisyon üyelerinin tamamını kendi bünyesinden seçer. Arazinin mülkiyetinin edinilmesinde yapılan masraflar ile arazi bedeli ödeme yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine aittir."; 20'nci maddesinde, "OSB'lerin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi altyapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alarak dağıtım ve satışını yapma hakkı sadece OSB'nin yetki ve sorumluluğundadır. OSB'ler, Bakanlıktan izin almak kaydıyla ayrı şirket kurma şartı aranmaksızın OSB alanı içerisinde öncelikle kendi ihtiyacı olmak üzere elektrik üretim tesisleri kurma ve işletme hakkına sahiptir. OSB'deki katılımcıların elektrik üretim tesisleri kurması ve işletmesi OSB iznine tabidir. Atıkların ortak arıtma tesisinin kabul edebileceği standartlara düşürülmesi amacıyla münferiden ön arıtma tesisi yapılması gerekir. OSB'de yer alan kuruluşlar, altyapı ihtiyaçlarını OSB'nin tesislerinden karşılamak zorundadır. OSB'nin izni olmaksızın altyapı ihtiyaçları başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Bu kuruluşlar kendilerine tahsis edilen altyapı kullanma hakkını başka kuruluşlara devir ve temlik edemez ve başkalarının istifadesine tahsis edemez."; 21'inci maddesinde, "OSB tüzel kişiliği, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. OSB katılımcılarının enerji giderlerine dair düzenlemeler, serbest piyasa koşulları ile oluşmuş fiyatlara müdahale edilmeksizin, Cumhurbaşkanı tarafından yapılır. Atık su arıtma tesisi işleten bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz."; 22'nci maddesinde de, "OSB'lerin ve OSBÜK'ün organlarının üyeleri ile personeli, Bakanlığın talebi üzerine her türlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek ve örneklerini noksansız, istenilen süre içerisinde ve gerçeğe uygun olarak vermek, para ve para hükmündeki evrakı göstermek, bunların sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmak, yazılı bilgi taleplerini karşılamak, denetimde her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür. OSB ve OSBÜK organ üyeleri ile personeli, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludurlar. Bunlar, para ve para hükmündeki evrak ve senetler ile bilanço, tutanak, rapor, defter ve belgeler üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılırlar. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen OSB organ üyelerinden kamu görevlisi olmayanlar ile OSBÜK organ üyeleri, beş bin Türk lirası idari para cezasıyla, kamu görevlisi olanlar ilgili mevzuat hükümlerine göre cezalandırılır. Bu madde kapsamındaki idari para cezaları, Bakanlıkça verilir. " hükümlerine yer verilmiştir.

Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 92'nci maddesinde,"(1)OSB tüzel kişiliği, OSB'nin mevzuata ve imar planına uygun yapılaşmasından sorumludur. OSB'ce, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapıldığı tespit edilen yapının, o andaki inşaat durumu belirlenerek aykırılığın giderilmesi için katılımcıya 30 gün süre verilir.

(2) Süre bitiminde yapı mevzuata uygun hale getirilmediği takdirde, inşaatın bu durumu OSB tarafından 3194 sayılı Kanun uyarınca belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye, dışında ise valiliğe bildirilir. Ruhsatsız veya ruhsata aykırılığı tespit edilen yapılar hakkında ilgili idarece, 3194 sayılı Kanunun 32'nci ve 42'nci maddeleri çerçevesinde tesis edilen işlemler OSB'ye ve Bakanlığa bildirilir. Yıkım, Bakanlığın talimatı üzerine valilik veya kaymakamlık tarafından yapılır. Yıkım bedeli, yapı sahibi tarafından yıkımı gerçekleştiren idareye ödenir." hükmü yer almıştır.

Yukarıda aktarılan yasal düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ve anılan Bakanlıkça belirlenen yerde kurulan organize sanayi bölgeleri; sanayileşmenin sağlıklı, düzenli ve çevreyle uyumlu gelişimini sağlamak amacıyla tanınan kamusal yetkiler ve ayrıcalıklara sahip olup; elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz arıtma tesisi, yol gibi alt yapı ve genel hizmet tesisleri kurmak ve işletmekle, bölgenin mevzuata ve imar planına uygun yapılaşmasından sorumlu olmakla görevlendirilmiştir. Organize sanayi bölgeleri, kamu hizmeti niteliğini taşıyan alt yapı hizmetlerini ve imara uygunluğunu idare hukuku ilke ve kurallarına göre kamusal yetki ve ayrıcalıkları kullanarak kurup, sürdürmekle görevli bulunmaktadır.

Organize sanayi bölgeleri, bu tür kamusal hizmetlerinden bölgede faaliyette bulunan firmaların yararlanması konularında özel hukuk kurallarına göre sözleşmeler yapmakta ise de; bu durum, anılan özel hukuk sözleşmeleri dışında elektrik, su, doğal gaz, kanalizasyon, imara uygunluk gibi kamu hizmeti niteliği taşıyan hizmetlerinin uygulamasının idare hukuku ilke ve kurallarına tabi oluşunu ortadan kaldırmamaktadır.

Dava konusu olayda da, Z.Akaryakıt Gıda Petrol Ürünleri Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin gayrisıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatının herhangi bir kamu kuruluşunda ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunda kullanılmaması için gerekli yazışmaların yapılması ve ilgili ruhsatın davacı Şirkete devri için gerekli evrakların taraflarına bildirilmesine ve bu hususun değerlendirilmesi yolundaki başvurunun reddine dair işlemin, tek yanlı, kamu gücüne dayalı ve kamu hizmeti yürütümüne ilişkin olduğu açıktır.

Bu durumda, uyuşmazlığın görüm ve çözümü görevi idari yargı yerine ait bulunmaktadır.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği…" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 25.2.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. ve 13. maddelerinde öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli

olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirket tarafından, Ostim Organize Sanayi Bölgesinde bulunan taşınmazı işgal ettiği iddia edilen dava dışı Şirketin gayrisıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatının herhangi bir kamu kuruluşunda ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunda kullanılmaması için gerekli yazışmaların yapılması ve ilgili ruhsatın kendilerine devri için gerekli evrakların bildirilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 6.7.2018 tarih ve 3328 sayılı işlemin iptali istemiyle OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne karşı açılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14. maddesinde 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümlerinin saklı olduğu belirtilmiş; Değiştirilen, Eklenen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler başlıklı 85. maddesinin h bendinde, «…12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fikrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yürürlüğe giren mevzii imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır…»;

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3. Maddesinin (h) bendinde, Organize Sanayi Bölgesi (OSB), "Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgelerini" ifade eder şeklinde tanımlanmış;

4.maddesinin ondördüncü fikrasında, "Yürürlüğe giren imar plânına göre arazi kullanımı, yapı ve tesislerinin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatları OSB tarafından verilir ve denetlenir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesi sırasında işyeri açma ve çalışma ruhsatına ilişkin harçlar, OSB tarafından tahsil edilerek ilgili belediye veya il özel idaresi hesabına yatırılır." Hükmüne;

5.maddesinin ilk fikrasında, "(Değişik: 4/7/2012-6353/20 md.)

OSB, müteşebbis heyetin veya genel kurulun vereceği karar üzerine yönetim kurulunun başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri (…)[1] yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir. (Ek cümle : 20/2/2014-6525/21 md.) OSB; kamulaştırma işlemlerini Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yaptırabilir.[1] [2]" hükmü yer almakta olup; 12.04.2000 günlü, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun, 04.07.2012 günlü, 6353 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20.maddesiyle değiştirilen 5.maddesinin Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla Danıştay Altıncı Dairesi tarafından yapılan itiraz başvurusu üzerine, Anayasa Mahkemesi 31.10.2013 gün, E:2013/49, K:2013/125 sayılı kararı ile özetle; 04.07.2012 günlü, 6353 sayılı Kanun'un 20.maddesiyle değiştirilen 5.maddesinin birinci fikrasında yer alan ''… yapabilen veya … '' sözcüklerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Kanunun 8. maddesinde ise; "(Değişik fikra: 18/6/2017-7033/43 md.) Yönetim kurulu, müteşebbis heyetin en az dördü kendi üyeleri arasından olmak üzere seçeceği beş asıl, beş yedek üyeden oluşur. Genel kurula geçen ve müteşebbis heyetin sona erdiği OSB'lerde, yönetim kurulu yönetmelikle belirlenecek kriterlere göre en fazla on bir asıl ve on bir yedek üyeden oluşur. Yönetim kurulu üyeleri dört yıl için seçilir.

Yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Yönetim kurulu en az ayda iki defa toplanır ve toplantı salt çoğunluk ile yapılır. Geçerli bir mazereti olmadan üst üste yapılan üç toplantıya veya mazereti olsa dahi altı ay içinde yapılan toplantıların en az yarısına katılmayan üyeler üyelikten çekilmiş sayılırlar. Kararlar salt çoğunlukla verilir. Oyların eşitliği halinde başkanın oyuna itibar edilir.

Yönetim kurulu; kanun, yönetmelik, kuruluş protokolü ve benzeri düzenlemeler ile müteşebbis heyetin kararları çerçevesinde OSB'nin sevk ve idaresini yürütmekle görevlidir." hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, OSTİM Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'nün özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olduğu ve özel hukuk tüzel kişilerince tesis edilen işlemlerin yargısal denetiminin adli yargı yerlerince yapılacağının açık olduğu gözetildiğinde; davacının, Ostim Organize Sanayi Bölgesinde bulunan taşınmazı işgal ettiği iddia edilen dava dışı Şirketin gayrisıhhi müessese işyeri açma ve çalışma ruhsatının herhangi bir kamu kuruluşunda ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunda kullanılmaması için gerekli yazışmaların yapılması ve ilgili ruhsatın kendilerine devri için gerekli evrakların bildirilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin davalı OSB tarafından tesis edilen işlemin yargısal denetiminin adli yargı yerinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 15. İdare Mahkemesinin 5.10.2018 gün ve E:2018/1906 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 15. İdare Mahkemesinin 5.10.2018 gün ve E:2018/1906 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA 25.2.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Üye Üye Üye

Hicabi DURSUN	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER
	Üye	Üye	Üye
	Süleyman Hilmi AYDIN	Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ

-
-
-